

HOTĂRÂREA nr.3-102/2023

mun.Chișinău

28 iulie 2023

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Octavian Lazarev, Victor Comerzan, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Elena Cazacov, Alexandru Lozan

examinând în ședință publică contestația avocatului XXXXXX, înaintată în interesele cet. XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul XXXXXX și procurorul-șef a Procuraturii Anticorupție, XXXXXX,-

CONSTATĂ:

La xx.xx.2023 Inspecția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, sesizarea avocatului XXXXXX, înaintată în interesele cet. XXXXXX, pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție, XXXXXX și procurorul-șef a Procuraturii Anticorupție, XXXXXX.

Autorul sesizării, a solicitat sancționarea disciplinară a procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție, XXXXXX și XXXXXX, pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), b), e), e¹) și f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Prin Decizia din xx.xx.2023, Inspecției procurorilor a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului XXXXXX și a procurorului-șef a Procuraturii Anticorupție, XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2023, avocatul XXXXXX în interesele dlui XXXXXX a depus contestație împotriva acesteia și a solicitat Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei, calificând-o ca ilegală și neîntemeiată.

În motivarea contestării, autorul a menționat *inter alia* argumentele invocate în plângerea inițială, adăugând că nu este de acord cu precizările Inspecției procurorilor cu privire la faptul că nu au fost stabilite abateri disciplinare în acțiunile procurorilor indicați în respectiva cerere. Autorul contestației a solicitat atragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX și a procurorului-șef a Procuraturii Anticorupție, XXXXXX, care au încălcat drepturile și interesele dlui XXXXXX.

Verificând argumentele invocate, Inspecția procurorilor a stabilit că, la xx.xx.2023 în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX, dl avocat XXXXXX, în interesele

învinuitului XXXXXX, a înaintat procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXXX, cererea nr.xx prin care, în temeiul art.68 Cod de procedură penală, pentru constatarea existenței sau inexistenței prejudiciului cauzat patrimoniului XXXXXX, a solicitat dispunerea efectuării inventarierii patrimoniului întreprinderii menționate, pentru perioada XXXXXX.

Prin rezoluția procurorului ierarhic superior din xx.xx.2023, examinarea cererii a fost dispusă procurorului XXXXXX.

Tot la xx.xx.2023 în cadrul aceleiași cauzei penale, dl avocat XXXXXX, la fel în interesele învinuitului XXXXXX, a înaintat procurorului XXXXXX, cererea nr.xx prin care, în temeiul art.142 alin.(1) și art.143 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în vederea stabilirii dacă XXXXXX i-a fost cauzat careva prejudiciu material în perioada și circumstanțele expuse în ordonanțele de punere sub învinuire, a solicitat dispunerea efectuării expertizei judiciare economico-contabile.

Prin rezoluția procurorului ierarhic superior din xx.xx.2023, examinarea cererii a fost dispusă procurorului XXXXXX.

Prin ordonanța Procurorului General interimar, Ion Munteanu, din xx.xx.2023, cauza penală nr. XXXXXX a fost retrasă de la Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și transmisă Procuraturii Anticorupție, pentru efectuarea în continuare a urmăririi penale.

La xx.xx.2023, dosarul cauzei penale, constituit din x volume, inclusiv alte mijloace materiale de probe, a fost înregistrat în cancelaria Procuraturii Anticorupție.

Prin rezoluția procurorului ierarhic superior din xx.xx.2023, cauza a fost repartizată procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, pentru exercitarea urmăririi penale.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din xx.xx.2023, cererea nr.xx, înaintată de dl avocat XXXXXX, în interesele învinuitului XXXXXX, prin care a solicitat dispunerea efectuării inventarierii patrimoniului XXXXXX, pentru perioada XXXXXX, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Potrivit explicației procurorului XXXXXX, livrate în cursul cercetării disciplinare, la emiterea ordonanței din xx.xx.2023, prin care a respins cererea părții apărării de a dispune efectuarea inventarierii patrimoniului XXXXXX, a luat în considerare faptul că informațiile relevante stabilirii prejudiciului erau deja supuse examinării de către procurorii care au exercitat anterior urmărirea penală, acestea fiind suficiente pentru a le corobora cu alte date pe caz, consemnate în acte procesuale neanulate. Mai mult, inventarierea, din perspectiva art.93 alin.(2) Cod de procedură penală, nu este identificată ca mijloc prin intermediul căruia pot fi constatate elementele de fapt în procesul penal, valoarea acestora fiind una neprocesuală sau informativă pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. În egală măsură, a ținut cont și de faptul că Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.60/2012, nu este un act care generează obligații procesuale pentru organul de urmărire penală, în sensul Codului de procedură penală, fiind opozabilă doar entității economice care acționează potrivit rigorilor stabilite de legislația corespunzătoare, între care și Legea nr.287/2017 contabilității și raportării financiare, care la art.16 alin.(1), indică expres că doar „entitatea este obligată să efectueze inventarierea generală a activelor, capitalului propriu și datoriiilor în modul stabilit de Regulamentul privind

inventarierea, elaborat și aprobat de către Ministerul Finanțelor”. A menționat dl procuror XXXXXX că, ordinul ministrului finanțelor nr.60/2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea (publicat: 10-08-2012 în Monitorul Oficial Nr. 166-169 art.953), a rezultat din necesitatea executării art.24 alin.(2) din Legea nr.13/2007 contabilității or, de la 01.01.2019, legea dată nu mai este în vigoare, ca urmare a adoptării Legii nr.287/2017. În context, în art.36 alin.(3) din Legea nr.287/2017, se stabilește că, de la 01.01.2019, prevederile Legii nr. 113/2007 contabilității, se aplică doar față de autoritățile/instituțiile bugetare.

Prin adresa nr.xx din xx.xx.2023, copia de pe ordonanța din aceeași dată, cu explicarea modalității și termenului de atac, a fost expediată dlui avocat XXXXXX. Faptul expedierii ordonanței și a adresei nr.xx este probat prin datele din Registrul corespondenței de ieșire a Procuraturii Anticorupție, precum și datele din sistemul electronic informațional „e-management.Documente”.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din xx.xx.2023, cererea nr.xx, înaintată de dl avocat XXXXXX, în interesele învinuitului XXXXXX, prin care a solicitat dispunerea efectuării expertizei judiciare economico-contabile la XXXXXX a fost respinsă ca neîntemeiată.

În explicația oferită Inspecției procurorilor în cursul cercetării disciplinare, dl procuror XXXXXX, a precizat că, la emiterea ordonanței din xx.xx.2023, prin care a respins cererea părții apărării de a dispune expertiza judiciară economico-contabilă la XXXXXX, în pofida faptului că art.93 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, enumeră printre probe și raportul de expertiză judiciară, iar art.96 alin.(1) pct.4) din același cod, prevede că, în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei penale trebuie să se dovedească caracterul și mărimea daunei cauzate prin infracțiune, similar modalității de apreciere a solicitării de numire a inventarierii, a considerat că în cadrul urmăririi penale au fost administrate suficiente și relevante informații aferent cuantificării prejudiciului cauzat prin infracțiune. Din prevederile art. 97 și art. 143 Cod de procedură penală, nu rezultă faptul că aprecierea existenței și mărimii prejudiciului urmează a fi stabilit imperativ prin dispunerea unei expertize judiciare economico-contabile, aceasta chestiune fiind lăsată spre stabilire prin alte mijloace prin intermediul cărora pot fi constatate elementele de fapt în procesul penal.

În raport cu alegația de desconsiderare a încheierilor instanței de judecată din xx.xx.2023 și xx.xx.2023, invocate în cerere de dl avocat XXXXXX, dl procuror XXXXXX a menționat că, prin actele judecătorești de dispoziție menționate, nu se obligă procurorul la emiterea unui act anume în legătură cu adresările petenților, ci doar s-a constatat o argumentare insuficientă la emiterea deciziilor vis-a-vis de solicitările petentului la etapa examinării acestora de către organul de urmărire penală, în ordinea art.244, 299¹ din Codul de procedură penală. Consideră dl procuror XXXXXX că, prin motivările oferite în părțile descriptive ale ordonanțelor din xx.xx.2023, a remediat pretinsele încălcări semnalate de instanța de judecată, prin motivarea temeinică a ordonanțelor.

Prin adresa nr.xx din xx.xx.2023, copia de pe ordonanța din aceeași dată, cu explicarea modalității și termenului de atac, a fost expediată dlui avocat XXXXXX. Faptul expedierii ordonanței și a adresei nr.xx este probat prin datele din Registrul corespondenței de ieșire a Procuraturii Anticorupție, precum și datele din sistemul

electronic informațional „e-management.Documente”.

La xx.xx.2023, prin plângerea nr.x datată cu xx.xx.2023, dl avocat XXXXXX, în interesele învinuitului XXXXXX, a contestat la procurorul ierarhic superior ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2023, prin care s-a refuzat în dispunerea efectuării inventarierii patrimoniului XXXXXX, pentru perioada XXXXXX, precum și ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2023, prin care s-a refuzat în dispunerea efectuării expertizei judiciare economico-contabile la XXXXXX. În anexă, la plângerea nr.x din xx.xx.2023, au fost atașate încheierile judecătorului de instrucție din xx.xx.2023 (nr. XXXXXX) și din xx.xx.2023 (nr. XXXXXX).

Prin ordonanța procurorului-șef a Procuraturii Anticorupție, XXXXXX, din xx.xx.2023, cererea nr.xx, înaintată de dl avocat XXXXXX, în interesele învinuitului XXXXXX, prin care a solicitat anularea ordonanțelor procurorului XXXXXX din xx.xx.2023 și obligarea acestuia din urmă, printr-o indicație scrisă, să dispună efectuarea inventarierii patrimoniului XXXXXX, pentru perioada XXXXXX și expertiza judiciară economico-contabilă la XXXXXX, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În explicația oferită Inspecției procurorilor în cursul cercetării disciplinare, procurorul-șef a Procuraturii Anticorupție, XXXXXX, a precizat că, la emiterea ordonanței din xx.xx.2023, a analizat argumentele procurorului subaltern XXXXXX, expuse în ordonanțele din xx.xx.2023, în raport cu argumentele părții apărării, expuse în plângerea datată cu xx.xx.2023. Astfel, în baza dispozițiilor Codului de procedură penală, administrând și verificând ca piese ale dosarului, dovezile prin prisma cărora urmează a fi elucidate faptele invocate de partea apărării, a conchis irelevanța solicitărilor și, pe cale de consecință, a decis respingerea cererii înregistrate la Procuratura Anticorupție la data de xx.xx.2023.

Prin adresa nr.xx din xx.xx.2023, copia de pe ordonanța din aceeași dată, cu explicarea modalității și termenului de atac, a fost expediată dlui avocat XXXXXX. Faptul expedierii ordonanței și a adresei nr.xxx este probat prin datele din Registrul corespondenței de ieșire a Procuraturii Anticorupție, precum și datele din sistemul electronic informațional „e-management.Documente”.

În prezent, pe rolul judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX, XXXXXX, se află plângerea părții apărării împotriva ordonanțelor procurorului XXXXXX din xx.xx.2023 și ordonanței procurorului-șef XXXXXX din xx.xx.2023, ședința fiind stabilită pentru data de xx.xx.2023 (dosar nr. XXXXXX). ’

În condițiile reliefate, potrivit concluziei Inspecției, soluțiile procurorilor (n.a. - din xx.xx.2023 și xx.xx.2023) au fost comunicate autorilor plângerilor, acestea conținând elementele de motivare atât în fapt, cât și în drept, termene de procedură imperative de către procurori nu au fost încălcate, iar acțiuni de procedură realizate cu încălcarea legii nu au fost stabilite. Din contra, s-a constatat că acțiunile întreprinse de către procurorul XXXXXX și procurorul-șef XXXXXX s-au realizat cu diligența profesională necesară, iar procesul de examinare a cererilor din xx.xx.2023 și, corespunzător, a celei din xx.xx.2023, a fost ancorat prevederilor legale și la principiile care consolidează garanțiile inerente dreptului la un proces echitabil (art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale).

Prin urmare, în cadrul verificării disciplinare, Inspecția procurorilor nu a identificat probe care să demonstreze că procurorul XXXXXX și procurorul-șef a

Procuraturii Anticorupție, XXXXXX, la adoptarea ordonanțelor din xx.xx.2023 și, corespunzător, ordonanței din xx.xx.2023, au acționat cu rea-credință, irațional sau nerezonabil, respectiv nu au admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu).

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de avocatul XXXXXX în interesele dlui XXXXXX și actele administrate la dosarul disciplinar, verificând argumentele expuse de petiționar, Colegiul este de părere că contestația depusă urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă a circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX și a procurorului-șef a Procuraturii Anticorupție, XXXXXX nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către aceștia a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură. Or, aceștia au examinat plângerile în limita atribuțiilor sale, iar dezacordul cu hotărârile emise pe caz, așa cum au fost expuse în sesizare, pot constitui obiect al examinării la judecătorul de instrucție.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că în procesul de verificare disciplinară, nici inspectorul și nici Colegiul nu își poate aroga competențe ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie.

Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Totodată, Colegiul apreciază critic alegațiile petentului și stabilește, că procurorii își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârile analizate, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care îi permit să adopte și să mențină hotărârile în

cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea lor la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul, că Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod - legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Pe aceeași dimensiune, urmează de remarcat faptul că dezacordul cu hotărârile emise de către procuror pe caz, nu poate servi temei pentru tragere la răspundere disciplinară, cu atât mai mult, că în condițiile prevederilor art. 13 din Legea cu privire la procuratură și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a procesului penal în speță de către procurorii vizați nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

Respectarea principiului independenței decizionale exclude această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată, aspect care în situația analizată a putut și poate fi pus în aplicare.

La fel, Colegiul constată că celelalte argumente invocate în contestația depusă nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Având în vedere cele expuse, în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, pct.776 sbpct.1) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de avocatul XXXXXX în interesele cet. XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX și procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, XXXXXX.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia.

Președintele colegiului:

Vladislav GUȚAN _____ semnat _____

Membrii Colegiului:

Octavian LAZAREV _____ semnat _____

Victor COMERZAN _____ semnat _____

Oleg TELEVCA _____ semnat _____

Pavel ȚURCAN _____ semnat _____

Elena CAZACOV _____ semnat _____

Alexandru LOZAN _____ absent _____